

بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور ۲۱. بودجه حوزه آموزش و پرورش

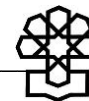
معاونت پژوهش‌های اجتماعی - فرهنگی
دفتر: مطالعات آموزش و فرهنگ

دوره یازدهم - سال اول
شماره ثبت: ۳۰۰
شماره چاپ:
تاریخ چاپ:
کد موضوعی: ۲۷۰
شماره مسلسل: ۱۷۳۳۴
دی‌ماه ۱۳۹۹

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	خلاصه مدیریتی.....
۳.....	مقدمه.....
۳.....	بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ وزارت آموزش و پرورش.....
۳.....	الف) توصیف اعتبارات آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰.....
۵.....	ب) تحلیل اعتبارات وزارت آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه.....
۱۰.....	پیشنهادها.....
۱۶.....	پیوست.....
۲۱.....	منابع و مآخذ.....

بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور

۲۱. بودجه حوزه آموزش و پرورش

خلاصه مدیریتی

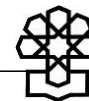
مجموعه اعتبارات وزارت آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه آن بدون اعتبارات متفرقه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ نسبت به اعتبارات مصوب سال ۱۳۹۹ به میزان ۵۷/۴۸ درصد افزایش یافته است. اما جمع کلی اعتبارات این دستگاه و سازمان‌های تابعه آن با ردیف‌های متفرقه انتقال نیافته در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به میزان ۷۲ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان بوده که با رشد ۵۵/۵۹ درصد در لایحه سال ۱۴۰۰ به بیش از ۱۱۳ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است. در ادامه به برخی از مهم‌ترین یافته‌های بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ وزارت آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه آن پرداخته می‌شود.

- اعتبارات پرسنلی (پرداخت حقوق و مزایای) آموزش و پرورش بیشترین سهم از بودجه این دستگاه را به خود اختصاص داده است به‌نحوی که جمع اعتبارات مربوط به فصل اول (جبران خدمات کارکنان)، فصل دوم (استفاده از کالا و خدمات) و فصل سوم (رفاه اجتماعی) که عمدتاً مربوط به پرداخت‌های پرسنلی کارکنان است حدود ۹۶/۵ درصد اعتبارات هزینه عمومی این حوزه را به خود اختصاص داده است. جمع همین سه فصل در ردیف ادارات کل استان‌ها به حدود ۹۹ درصد می‌رسد. با این حساب، حتی بدون در نظر گرفتن کسری بودجه و هزینه‌های پیش‌بینی نشده طی سال، عرصه‌ای برای اجرای برنامه‌های کیفیت بخشی در حوزه آموزش و پرورش باقی نمانده است.

- سند تحول بنیادین بر افزایش سهم اعتبارات آموزش و پرورش تأکید داشته و زیرنظام تأمین و تخصیص منابع مالی، حداقل سهم بودجه نظام تعلیم و تربیت رسمی را به میزان حداقل ۲۰ درصد از بودجه عمومی دولت تعیین کرده است. اما مطابق داده‌های لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ این سهم حدود ۱۲/۱۶ درصد است همچنان که در یک دهه اخیر هیچ‌گاه این سهم از ۱۱ درصد فراتر نرفته است.

- با وجود سهم بالای اعتبارات پرسنلی آموزش و پرورش (بیش از ۹۶ درصدی) و علی‌رغم افزایش اعتبارات آموزش و پرورش به میزان ۵۵/۵۹ درصد نسبت به سال ۱۳۹۹، اعتبارات مورد نیاز مصارفی همچون رتبه‌بندی معلمان، اعمال مدرک تحصیلی دوم معلمان، توسعه شبکه آموزش مجازی، سهم پایین واریزی دولت به صندوق ذخیره فرهنگیان و مواردی از این دست در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ دیده نشده است.

- یکی از شاخص‌های مهم عدالت آموزشی، عدالت در سرانه دانش‌آموزان در دوره‌های مختلف تحصیلی است. بررسی ارقام مربوطه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ این عدالت را نشان نمی‌دهد به‌نحوی که بهای تمام‌شده برنامه آموزش دانش‌آموزان ابتدایی حدود ۵ میلیون ۳۰۰ هزار تومان، دانش‌آموزان استثنایی حدود ۲۳ میلیون تومان، دانش‌آموزان مدارس خارج از کشور از ۵۱ میلیون تومان تا ۵۷ میلیون تومان، دانش‌آموزان کاردانش ۸ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان است. باین‌همه، اما بهای تمام‌شده یک دانش‌آموز خرید خدماتی ۱,۲۲۰,۰۰۰ تومان تا ۲,۴۸۰,۰۰۰ هزار تومان است.
- شفافیت از شاخص‌های مهم بودجه به‌عنوان مهم‌ترین سند مالی دولت باید باشد، اما این مهم در بودجه وزارت آموزش و پرورش در برخی موارد به‌درستی رعایت نشده است به‌نحوی که در حوزه مدارس غیردولتی اعتبار مربوط به کمک به صندوق حمایت از مؤسسان مدارس غیردولتی از ۱۰ میلیارد تومان مصوب سال ۱۳۹۹ با افزایش ۹۰۰ درصدی به ۱۰۰ میلیارد تومان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ رسیده است. ازسوی دیگر درآمد ناشی از واریز ۴ درصد شهریه دریافتی موضوع ماده (۲۰) قانون تأسیس و اداره مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی مشخص نیست.
- درآمد اختصاصی دانشگاه فرهنگیان در بودجه سال ۱۳۹۹ از ۵۰۰ میلیارد تومان با افزایش بیش از ۱۰۰ درصدی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ به ۱,۰۴۵ میلیارد تومان رسیده است، رقمی ۷۰ برابر درآمد اختصاصی دانشگاه شهید رجایی و بالاترین درآمد اختصاصی در میان همه دانشگاه‌های کشور. این درآمد اختصاصی ناشی از کسر ۴۵ درصد از حقوق و مزایای دانشجو معلمان این دانشگاه است. ضرورت دارد مبنای قانونی این موضوع تعیین شود.
- بررسی‌ها نشان می‌دهد که سهم واریزی دولت به صندوق ذخیره فرهنگیان با عنوان کمک به این صندوق حداقل بیش از ۱۰۰۰ میلیارد تومان باشد درحالی که برای این ردیف در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ اعتباری کمتر از ۶۰ میلیارد تومان تعیین شده است. با توجه به عملکرد نامطلوب صندوق و مسائل مالی پیرامون آن در چند سال اخیر، بی‌اعتنایی دولت در پرداخت سهم واریزی خود به این صندوق نشان از کم‌توجهی دولت به این حق قانونی فرهنگیان دارد.
- با وجود رشد ۵۵/۵۹ درصدی اعتبارات آموزش و پرورش در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۹، اما مشاهده می‌شود که اعتبارات برنامه توانمندسازی و ارتقای حرفه‌ای معلمان، برنامه توسعه دولت الکترونیک، برنامه پرورشی، امور تربیتی و توانمندسازی دانش‌آموزان و جمعیت نوآموزان تحت پوشش برنامه آموزش پیش‌دبستانی کاهش یافته است.
- سیاست پرداخت به ذی‌نفع نهایی در آموزش و پرورش از جهت سرانه دانش‌آموزی و پرداخت‌های مدارس موضوعی است که باید ازسوی سازمان برنامه و بودجه کشور مورد توجه قرار گیرد.

بودجه آموزش و پرورش یکی از مهم‌ترین و پُرچالش‌ترین موضوعات اقتصاد آموزش و پرورش است که تأثیرات مثبت و منفی آن در آینده کشور بسیار چشمگیر و عموماً در یک افق بلندمدت قابل بررسی است. سهم آموزش و پرورش از بودجه عمومی دولت، شاخص مهمی برای تعیین میزان توجه به آموزش و پرورش است و این نکته یکی از پرسش‌های اصلی در رابطه با این موضوع است.

مهم‌ترین مسئله‌ای که در بودجه آموزش و پرورش وجود دارد، مؤلفه‌ها و سازوکار برآورد و تعیین بودجه آموزش و پرورش است. مؤلفه‌های تعیین بودجه آموزش و پرورش مبتنی بر یک نگرش غیرعلمی شکل گرفته‌اند که فهم و تحلیل بودجه را مشکل می‌کند و به تبع آن قدرت دفاع از آن را برای تحلیلگران و منتقدان به شدت کاهش می‌دهد.

علاوه بر سهم آموزش و پرورش از بودجه عمومی دولت؛ «ساختار درونی»، «عدالت‌محوری» و «شفافیت» نیز شاخص‌های مهم دیگری هستند که نشانگر هوشمندی، صحت و تناسب در تدوین بودجه هستند. عدالت‌محوری در توزیع اعتبارات میان بخش‌ها و برنامه‌های مختلف مهم‌ترین مسئله‌ای است که با طراحی شاخص‌های مناسب قابل دستیابی است. از دیگر شاخص‌هایی که در بودجه آموزش و پرورش اهمیت دارد؛ «ابتنای بودجه بر اهداف سند تحول بنیادین» و «برآورد دقیق مصارف» هستند که ضرورت دارد در رویکردها، ساختار و ردیف‌های بودجه مورد توجه قرار گیرند.

از این رو گزارش تحلیلی پیش‌رو سعی بر آن دارد، بودجه آموزش و پرورش را با یک نگرش نظام‌مند مورد بررسی قرار دهد.

بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ وزارت آموزش و پرورش

در این بخش ابتدا اعتبارات وزارت آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه به تفکیک اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌داری‌های سرمایه‌ای با محوریت دستگاه‌ها مورد بررسی قرار خواهند گرفت. سپس براساس جدول هزینه‌ای و سرمایه‌ای دستگاهی و جدول برنامه‌ای که به پیوست آمده بودجه حوزه آموزش و پرورش تحلیل و ارزیابی می‌شود.

الف) توصیف اعتبارات آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰

در این قسمت به بررسی اعتبارات آموزش و پرورش و دستگاه‌های تابعه پرداخته می‌شود. ابتدا نسبت اعتبارات آموزش و پرورش با مصارف بودجه عمومی دولت و سپس نسبت آن با اعتبارات امور آموزش و پژوهش و فصول مربوطه بررسی شده است. مجموع اعتبارات آموزش و پرورش بیش از صد و سیزده هزار

میلیارد تومان است که نحوه توزیع آن در میان دستگاه‌های تابعه وزارت آموزش و پرورش در جداول زیر منعکس شده است.

جدول ۱. جایگاه اعتبارات وزارت آموزش و پرورش در مصارف بودجه عمومی دولت

ردیف	عنوان	مصوب ۱۳۹۹	لایحه ۱۴۰۰	درصد رشد
۱	مصارف بودجه عمومی دولت	۶,۴۹۸,۰۹۳,۹۲۱	۹,۲۹۸,۲۱۷,۱۷۷	۴۳/۰۹
۲	اعتبارات وزارت آموزش و پرورش (و متفرقه انتقال نیافته)	۷۲۶,۷۸۹,۰۸۶	۱,۱۳۰,۸۵۵,۷۳۷	۵۵/۵۹
۳	نسبت از مصارف بودجه عمومی دولت	۱۰/۲۴	۱۲/۱۶	

جدول ۱ نشان می‌دهد که سهم اعتبارات وزارت آموزش و پرورش از مصارف بودجه عمومی دولت در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به میزان ۱۰/۲۴ درصد بوده که این رقم در لایحه سال ۱۴۰۰ به ۱۲/۱۶ درصد افزایش یافته است.

جدول ۲. اعتبارات ملی فصول ذیل امور آموزش و پژوهش

کد	عنوان	مصوب ۱۳۹۹	سهم از امور* (درصد)	لایحه ۱۴۰۰	سهم از امور* (درصد)	درصد تغییر
۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰	امور آموزش و پژوهش	۱۰,۲۳۰,۰۸۱,۲۶۶	۲۰/۹۳	۱,۶۰۹,۸۴۶,۱۲۹	۲۲/۰۲	۵۷/۴
۱۸۰۱۰۰۰۰۰۰	فصل آموزش و پرورش عمومی	۶۳۱,۴۱۵,۵۶۱	۶۱/۷۲	۹۹۶,۹۳۲,۳۷۲	۶۱/۹۳	۵۷/۹
۱۸۰۲۰۰۰۰۰۰	فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی	۸۷,۳۲۰,۹۷۰	۸/۵۴	۱۳۱,۳۶۳,۰۱۱	۸/۱۶	۵۰/۴
۱۸۰۳۰۰۰۰۰۰	فصل آموزش عالی	۲۴۵,۸۹۵,۵۸۵	۲۴/۰۳	۴۰۲,۰۱۸,۸۵۴	۲۴/۹۷	۶۳/۵
۱۸۰۴۰۰۰۰۰۰	فصل پژوهش‌های پایه‌ای	۲۱,۲۶۵,۷۸۲	۲/۰۸	۲۹,۰۱۷,۸۲۲	۱/۸۰	۳۶/۵
۱۸۰۵۰۰۰۰۰۰	فصل پژوهش‌های توسعه‌ای	۳۶,۵۳۵,۰۲۰	۳/۵۷	۴۹,۶۳۵,۲۵۳	۳/۰۸	۳۵/۹
۱۸۰۶۰۰۰۰۰۰	فصل تحقیق و توسعه در امور آموزش و پژوهش	۶۴۸,۳۴۸	۰/۰۶	۸۷۸,۹۱۷	۰/۰۵	۳۵/۶

* سهم از امور آموزش و پژوهش از جمع امور ده‌گانه محاسبه شده است و سهم فصول از جمع امور آموزش و پژوهش محاسبه شده است. در محاسبه ارقام مربوط به سال ۱۳۹۹، اعتبارات اختصاصی نیز اضافه شده است.

بر پایه داده‌های جدول ۲، سهم اعتبارات امور آموزش و پژوهش ۲۲/۰۲ درصد از جمع اعتبارات امور ده‌گانه است، اعتبارات ذیل امور آموزش و پژوهش، نشان می‌دهد که بیشترین سهم از این امور مربوط به فصل آموزش و پرورش عمومی به میزان ۶۱/۹۳ درصد است که در مقایسه با بودجه مصوب ۱۳۹۹ تقریباً برابر است.

جدول ۳. تصویر کلی اعتبارات وزارت آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه

ردیف	عنوان	مصوب ۱۳۹۹	لایحه ۱۴۰۰	درصد تغییر
۱	اعتبارات دستگاه‌های اجرایی آموزش و پرورش	۷۰۵,۸۲۶,۹۳۳	۱,۱۱۱,۵۳۵,۵۳۵	۵۷/۴۸
۲	اعتبارات متفرقه (انتقال نیافته)	۲۰,۹۶۲,۱۵۳	۱۹,۳۲۳,۲۰۲	-۷/۸۱
	جمع کل اعتبارات آموزش و پرورش	۷۲۶,۷۸۹,۰۸۶	۱,۱۳۰,۸۵۵,۷۳۷	۵۵/۵۹

اعتبارات وزارت آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه آن بدون اعتبارات متفرقه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ نسبت به مصوب بودجه سال ۱۳۹۹ به میزان ۵۷,۴۸ درصد افزایش داشته است، اما جمع کلی اعتبارات این دستگاه با ردیف‌های متفرقه انتقال نیافته در مصوب بودجه سال ۱۳۹۹ بیش از ۷۲ هزار میلیارد تومان بوده که با رشد ۵۵/۵۹ درصدی در لایحه سال ۱۴۰۰ به بیش از ۱۱۳ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است.

شایان ذکر است که جداول تفصیلی اعتبارات وزارت آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه به تفکیک دستگاه‌های مجری و برنامه‌ها در پیوست آمده است.

ب) تحلیل اعتبارات وزارت آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه

سهم بالای هزینه‌های پرسنلی آموزش و پرورش

نحوه توزیع اعتبارات هزینه‌ای میان فصول هفت‌گانه این اعتبارات دال بر میزان اهمیت لایحه بودجه به اعتبارات کیفیت‌بخشی یا هزینه‌های غیرپرسنلی است و این امر تا آنجا اهمیت دارد که افزایش سهم هزینه‌های غیرپرسنلی به پرسنلی در بودجه آموزش و پرورش مورد تأکید راهکار ۴-۲۰ سند تحول بنیادین و بند «۶» برنامه زیرنظام تأمین و تخصیص منابع مالی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی مصوب جلسه ۹۵۶ شورای عالی آموزش و پرورش قرار گرفته است. از جمع اعتبارات هزینه عمومی وزارت آموزش و پرورش، حدود ۸۰ درصد مربوط به فصل اول یعنی جبران خدمات کارکنان است. اما جمع سه فصل جبران خدمات کارکنان، استفاده از کالاها و خدمات (فصل دوم) و رفاه اجتماعی (فصل سوم) که عمدتاً مربوط به پرداخت‌های پرسنلی کارکنان است حدود ۹۶/۵ درصد است.

جالب‌تر آنکه از ۸۹ هزار میلیارد تومان اعتبار هزینه‌ای ادارات کل استان‌ها، حدود ۹۳ درصد آن مربوط به فصل جبران خدمات کارکنان است و با احتساب فصل دوم و فصل ششم این نرخ به حدود ۹۹

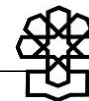
درصد می‌رسد. این درحالی است که در بسیاری از سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی سهم فصل جبران خدمات کارکنان بسیار کمتر از این است. در اعتبارات هزینه‌ای سازمان برنامه و بودجه کشور (ستاد)، سهم فصل جبران خدمات کارکنان ۳۲/۴۸ درصد و سهم فصل رفاه اجتماعی ۳۴ درصد است و سهم همین فصول به ترتیب در سازمان اداری و استخدامی کشور به ترتیب ۴۴/۷۲ درصد و ۳۲/۱۹ درصد است. این ترکیب نامتوازن در اعتبارات هزینه‌ای آموزش و پرورش به دو معناست، نخست آنکه بر خلاف اسناد بالادستی مرتبط، همچنان سهم هزینه‌های غیرپرسنلی آموزش و پرورش (هزینه‌های کیفیت‌بخشی) بسیار اندک و ناکافی است و دوم اینکه براساس تجربه عملکرد بودجه آموزش و پرورش در سال‌های گذشته، به دلیل بیش‌برآوردی منابع و کم‌برآوردی هزینه‌ها، برای رفع کسری بودجه به ناچار از اعتبارات غیرپرسنلی می‌کاهد و آن را صرف پرداخت حقوق و مزایای کارکنان می‌کند. کیفیت آموزشی و عدالت آموزشی به‌طور قطع قربانی ادامه این روند هستند.

دو نکته را در این خصوص باید به آن اشاره کرد که بر بالابودن سهم هزینه‌های پرسنلی نسبت به هزینه‌های غیرپرسنلی اثرگذار هستند، نخست آنکه براساس بند «الف» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه همه دستگاه‌ها از جمله وزارت آموزش و پرورش مکلف به کاهش حجم و اندازه و ساختار دستگاه‌های خود هستند اما آمارهای نیروی انسانی وزارت آموزش و پرورش حاکی از چنین اصلاحی نیست نکته دیگر آنکه استخدام‌های ناشی از قوانین مصوب مجلس در یک دهه اخیر سبب شده که حجمی از نیروی انسانی به وزارت آموزش و پرورش تحمیل شود که در برخی مناطق با نیازهای این وزارتخانه تناسبی ندارد.

سهم پایین بودجه آموزش و پرورش از بودجه عمومی دولت

هدف عملیاتی شماره ۲۰ سند تحول بر افزایش سهم بودجه آموزش و پرورش تأکید داشته و برنامه زیرنظام تأمین و تخصیص منابع مالی به‌عنوان یکی از ۶ زیرنظام اصلی سند تحول بنیادین بر آن است که سهم بودجه نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی باید حداقل به میزان ۲۰ درصد از کل بودجه عمومی دولت باشد. این درحالی است که سهم اعتبارات حوزه آموزش و پرورش (ستادی، استانی و سازمان‌های تابعه) در قوانین بودجه یک دهه اخیر در بهترین حالت ۱۰/۷ درصد بوده و این نرخ در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ حدود ۱۲/۱۶ درصد است. سهم اعتبارات فصل آموزش و پرورش عمومی از امور ده‌گانه نیز حدود ۱۳/۶ درصد است. بنابراین سهم اعتبارات آموزش و پرورش تا رسیدن به حداقل مورد تأکید در اسناد بالادستی (۲۰ درصد)، فاصله بسیار دارد.

عدم برآورد برخی مصارف مهم

با وجود سهم بالای اعتبارات پرسنلی آموزش و پرورش (بیش از ۹۶ درصدی) و علی‌رغم افزایش اعتبارات آموزش و پرورش به میزان ۵۵/۵۹ درصد نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۹، اعتبارات مورد نیاز مصارفی همچون رتبه‌بندی معلمان، اعمال مدرک تحصیلی دوم معلمان، توسعه شبکه آموزش مجازی، سهم پایین واریزی دولت به صندوق ذخیره فرهنگیان و مواردی از این دست در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ دیده نشده است.

شایان ذکر است که بودجه حوزه آموزش و پرورش به سبب کم‌برآوردی مصارف و هزینه‌ها، هر ساله با این وضعیت مواجه می‌شود که به ناچار برای تأمین آن از اعتبارات کیفیت‌بخشی و غیرپرسنلی کاسته می‌شود. برای مثال جمع اعتبارات هزینه‌ای فصل آموزش و پژوهش مصوب سال ۱۳۹۸ معادل ۶۶۹,۱۶۰,۸۷۹ و عملکرد آن معادل ۷۱۲,۸۹۵,۹۱۷ میلیون ریال است. تفاوت قابل توجه میان عملکرد و مصوب آن نشان از کم‌برآوردی اعتبارات این فصل به میزان ۴,۳۰۰ میلیارد تومان، معادل ۵/۶ درصد است.

کاهش اعتبارات برنامه پرورشی و امور تربیتی دانش‌آموزان

اعتبار برنامه پرورشی، امور تربیتی و توانمندسازی دانش‌آموزان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ به میزان ۷/۶۶ درصد نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کاهش یافته است. بررسی فعالیت‌های ذیل این برنامه در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد که اعتبار فعالیت‌های «کمک به اجرای فعالیت‌های انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزی»، «کمک به اجرای فعالیت‌های سازمان دانش‌آموزی» و «برنامه‌های اردوگاه‌ها و کانون‌های فرهنگی-تربیتی» کاهش یافته است و فعالیت «کمک به اجرای فعالیت‌های بسیج دانش‌آموزی» در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ به کلی حذف شده است.

نابرابری در بهای تمام شده هر دانش‌آموز

در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ سرانه هر دانش‌آموز اتباع خارجی ۹,۸۵۱ میلیون ریال، سرانه بهای تمام‌شده برای هر دانش‌آموز استثنایی کشور مبلغ ۲۲۹,۲۰۴ میلیون ریال (۲۳ میلیون تومان) و سرانه هر دانش‌آموز مدارس خارج از کشور از ۵۱ میلیون تومان تا ۵۷ میلیون تومان است. سرانه یک دانش‌آموز استثنایی ۴ برابر یک دانش‌آموز دوره ابتدایی است. اگرچه آموزش و پرورش دانش‌آموزان استثنایی هزینه‌های بیشتری دربردارد، لکن سرانه چهار برابری یک دانش‌آموز استثنایی نسبت به دانش‌آموز ابتدایی جای تأمل دارد.

سرانه یک دانش‌آموز خرید خدمات (دوره کاردانش ۱,۲۲۰,۰۰۰ تومان، دوره ابتدایی ۲,۴۰۰,۰۰۰ تومان، دوره متوسطه اول ۲,۴۴۰,۰۰۰ تومان و دوره متوسطه نظری ۲,۴۸۰,۰۰۰ تومان) کمتر از یک‌بیستم دانش‌آموز مدارس خارج از کشور، کمتر از یک‌دهم دانش‌آموز مدارس استثنایی و کمتر از

یک‌چهارم دانش‌آموز مدارس عادی دولتی تعیین شده است و این مصداق ناعدالتی است که تأثیر آن در پرداخت ناعدالانه به معلمان مشمول این طرح دیده می‌شود.

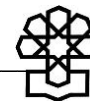
عدم شفافیت در اعتبارات حوزه مدارس غیردولتی

اعتبار هزینه عمومی سازمان مدارس غیردولتی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ رقم ۱۱۵,۳۶۰ میلیون ریال است که در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ با رشد ۳۱/۳۹ درصد به ۱۵۱,۵۷۶ افزایش یافته است. اعتبار مربوط به صندوق حمایت از مؤسسان مدارس غیردولتی نیز در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ رقم ۱۰ میلیارد تومان است که در لایحه جدید به ۱۰۰ میلیارد تومان افزایش یافته است، افزایش ۹۰۰ درصدی بودجه صندوق حمایت از مؤسسان مدارس غیردولتی بیشترین رشد را در میان همه بخش‌های آموزش و پرورش دارد. نکته دیگر آنکه واریزی معادل ۴ درصد از شهریه دریافتی موضوع ماده (۲۰) قانون تأسیس مدارس مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی مصوب سال ۱۳۹۵ در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ ذیل درآمدهای سازمان مدارس غیردولتی مشخص نشده و شفافیت لازم را ندارد.

درآمد اختصاصی ناصحیح دانشگاه فرهنگیان

درآمد اختصاصی دانشگاه فرهنگیان ۱,۰۴۵ میلیارد تومان و درآمد اختصاصی دانشگاه تربیت‌دبیر شهید رجایی ۱۵ میلیارد تومان است. تعداد دانشجویان دانشگاه فرهنگیان حدود ۱۲ برابر دانشجویان دانشگاه شهید رجایی، ولی در آمد اختصاصی دانشگاه فرهنگیان حدود ۷۰ برابر در آمد اختصاصی دانشگاه شهید رجایی است، یعنی هر پردیس دانشگاه فرهنگیان با میانگین ۱۶ میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان به تنهایی درآمد اختصاصی بیشتری از کل دانشگاه شهید رجایی که ۱۵ میلیارد تومان است کسب می‌کند. همچنین در آمد اختصاصی سرانه هر دانشجوی دانشگاه فرهنگیان ۱۲ میلیون و ۸۷۰ هزار تومان و در دانشگاه شهید رجایی ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان است که دارای نسبت تقریبی ۶ به ۱ هستند این درحالی است که هر دو دانشگاه مأموریت تربیت نیروی انسانی مورد نیاز آموزش و پرورش را برعهده دارند. به نظر می‌رسد دلیل اصلی این موضوع، کسر ۴۵ درصد از حقوق دانشجو معلمان در دانشگاه فرهنگیان است که در دانشگاه شهید رجایی انجام نمی‌شود.

توجه به این نکته نیز حائز اهمیت است که در آمد اختصاصی دانشگاه فرهنگیان بیشترین درآمد اختصاصی در وزارت آموزش و پرورش و بیشترین در آمد اختصاصی در میان دانشگاه‌های تابع وزرات علوم است، برای مثال دانشگاه تهران ۳۷۰ میلیارد تومان و دانشگاه شریف نیز ۵۹۱ میلیارد تومان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ درآمد اختصاصی پیش‌بینی کرده‌اند.

کاهش اعتبارات توانمندسازی و ارتقای حرفه‌ای معلمان

توانمندسازی و ارتقای حرفه‌ای معلمان در اهداف عملیاتی ۱۰ و ۱۱ سند تحول بنیادین و بند «۳» سیاست‌های کلی ایجاد تحول مورد تأکید قرار گرفته و میزان تخصیص اعتبار به این امر نشان‌دهنده انطباق لایحه بودجه با سیاست‌ها و برنامه‌های کلان آموزش و پرورش است. اعتبارات برنامه ارتقای حرفه‌ای معلمان در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به میزان ۸۲۷,۴۶۳ میلیون ریال بوده که در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ به میزان ۳۴/۸۹ درصد کاهش یافته است. این کاهش اعتبار در دو سطح کاهش بهای تمام شده و کاهش ساعات آموزشی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۹ است. کاهش قابل توجه اعتبار این بخش با وجود مطرح بودن موضوع رتبه‌بندی معلمان، سنجش صلاحیت حرفه‌ای معلمان و عدم اعمال مدرک تحصیلی معلمان در چند سال اخیر تأمل‌برانگیز و نشان از عدم تبعیت بودجه از سیاست‌های کلی و سند تحول بنیادین در این حوزه دارد.

ناکافی بودن واریزی سهم دولت به صندوق ذخیره فرهنگیان

برمبنای ارقام ردیف مربوط به کسور بازنشستگی تعداد افراد مشمول کسور ۷۷۸,۰۰۰ نفر است که می‌توان حداقل همین تعداد را اعضای صندوق به‌شمار آورد. از سوی دیگر برمبنای ماده (۸۵) قانون برنامه ششم در مورد واریزی سهم دولت به صندوق ذخیره، دولت موظف است معادل واریزی این اعضا را به حساب صندوق واریز کند. برآورد وزارت آموزش و پرورش در خصوص میزان واریزی سهم دولت، مبلغ ۲,۷۷۶ میلیارد تومان است که حدود ۱,۶۰۰ میلیارد آن مربوط به مطالبات معوق سال‌های گذشته است. درحالی که اعتبار برآورد شده برای این موضوع کمتر از ۶۰ میلیارد تومان در ردیف ۹-۱۲۷۵۰۰ لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ است.

کاهش پوشش برنامه آموزش پیش‌دبستانی

براساس راهکار ۱-۵- تعمیم دوره پیش‌دبستانی به‌ویژه در مناطق محروم و نیازمند به‌عنوان یکی از راهکارهای اجرایی تأمین و بسط عدالت در برخورداری از فرصت‌های تعلیم و تربیت باکیفیت در نظر گرفته شده است. از همین رو برنامه‌ای با عنوان «آموزش پیش از دبستان» در بودجه وزارت آموزش و پرورش جهت تعمیم این دوره در مناطق دوزبانه و محروم در نظر گرفته شده است. با توجه به تأکید سند تحول بنیادین در این خصوص و پوشش تحصیلی ناکافی دوره پیش‌دبستانی به‌ویژه در مناطق نابرخوردار انتظار می‌رود که هر ساله جمعیت تحت پوشش این برنامه حمایتی افزایش یابد، اما بررسی قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ خلاف این موضوع را نشان می‌دهد به‌نحوی که در

قانون بودجه سال ۱۳۹۹ تعداد نوآموزان تحت پوشش ۱۹۳,۰۲۲ نفر بوده که این عدد در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ به ۱۷۰,۰۰۰ نفر کاهش می‌یابند.

تشتت در برنامه پژوهش‌های کاربردی

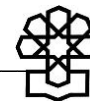
با وجود دو نهاد تخصصی پژوهش در وزارت آموزش و پرورش، یعنی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش برنامه پژوهش‌های کاربردی حوزه آموزش و پرورش ذیل هشت ردیف مستقل تقسیم شده است که عبارتند از: ستاد وزارت آموزش و پرورش (۷/۲۹ درصد)، دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش (۱/۴۱ درصد)، ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها (۱۶/۱۸ درصد)، پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش (۱۴/۹۲ درصد)، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی (۴۹/۶۸ درصد)، سازمان مدارس غیردولتی و مرکز توسعه مشارکت‌های مردمی (۰/۴۴ درصد)، سازمان آموزش و پرورش استثنایی (۰/۷۷ درصد) و سازمان نهضت سوادآموزی (۱/۶۲ درصد). به بیان دیگر حدود ۳۵/۵ درصد اعتبارات پژوهش‌های کاربردی حوزه آموزش و پرورش خارج از دو نهاد تخصصی پژوهش هزینه می‌شوند. آنچه این تشتت اجرایی را دو چندان می‌کند عدم نظارت راهبردی بر پژوهش‌ها و موازی‌کاری در این حوزه است.

پیشنهادها

۱. اصلاح بند «ه» تبصره «۱»

هم‌اکنون بیش از ۶۴ هزار کلاس درس نیازمند تخریب و بازسازی و بیش از ۹۴ هزار کلاس درس نیازمند مقاوم‌سازی در کشور وجود دارد که با گذشت زمان و افزایش جمعیت دانش‌آموزی این نیاز بیشتر می‌شود، از سوی دیگر موارد مصرف موضوع بند «ب» ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) اعم از تأمین و استانداردسازی سامانه سرمایشی و گرمایشی مدارس با اولویت روستاها، تجهیزات آموزشی و کمک آموزشی مدارس و هنرستان‌هاست بنابراین با توجه به تنوع نیازهای عمرانی مناطق مختلف جغرافیایی کشور از جمله مناطق سردسیری و گرمسیری و ضرورت استانداردسازی و ایمن‌سازی فضاهای آموزشی کشور پیشنهاد می‌شود اعتبارات پیش‌بینی شده برای این موضوع صرفاً به تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی محدود نشود و بند مذکور به‌نحو ذیل اصلاح شود.

سهم بند «ب» ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۰۴ در خصوص تأمین و استانداردسازی سامانه‌های گرمایشی و سرمایشی مدارس با اولویت مدارس روستاها، تأمین تجهیزات آموزشی و کمک آموزشی

مدارس و هنرستان‌ها از بیست درصد (۲۰٪) به پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش می‌یابد. سهم مذکور از طرف شرکت ملی گاز ایران به حساب سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور واریز شده تا پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور به مصرف برسد.

۲. اصلاح بند «الف» تبصره «۳»

استفاده از تجهیزات فرسوده، قدیمی و همسو نبودن این تجهیزات با شیوه‌های آموزشی نوین، به‌طور حتم تأثیر منفی بر رشد کیفی و کمی آموزش‌های مهارتی دارد به‌نحوی که مطابق ماده (۶۶) قانون برنامه ششم توسعه، سهم آموزش‌های مهارتی از آموزش و پرورش رسمی در سال ۱۳۹۹ باید ۴۷ درصد باشد که متأسفانه این عدد حدود ۳۸ درصد است. لذا اجرایی نمودن مفاد بند «ب» ماده (۶۵) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه در خصوص افزایش سهم آموزش‌های مهارتی در نظام آموزشی کشور و مفاد بند «ب» ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب سال ۱۳۹۳ در خصوص تأمین و استانداردسازی تجهیزات هنرستان‌ها بسیار ضروری به‌نظر می‌رسد. لازم به توضیح است که میزان اعتبار مورد نیاز برای تجهیز حدود ۱۲ میلیون مترمربع آزمایشگاه و کارگاه هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش مبلغ ۷۳,۶۲۹,۳۱۱ میلیون ریال (به‌طور متوسط ۴ رشته در نظر گرفته شده) است که اعتبار بودجه سنواتی برای بهبود این وضعیت کافی نیست، بنابراین پیشنهاد می‌شود بند «الف» تبصره «۳» به‌نحو ذیل اصلاح شود:

دولت مجاز است یک هزار میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از تسهیلات تأمین منابع مالی خارجی (فاینانس) فوق‌الذکر را برای استفاده از منابع بانک‌ها و مؤسسات مالی و توسعه‌ای بین‌المللی به‌منظور تجهیز آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های دانشگاه‌ها، دانشگاه‌های علوم پزشکی، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فناوری، مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای دولتی و هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش وزارت آموزش و پرورش و سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با تضمین دولت و بازپرداخت آن، از محل اعتبارات بودجه عمومی تأمین نماید.

۳. تبصره «۵»، بند «و»، جزء «۲»

براساس جزء «۲» بند «و» تبصره «۵» قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور به دولت اجازه داده شد تا مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی و تعاونی از جمله پیمانکاران خصوصی سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور را با بدهی اشخاص یادشده به بانک مرکزی و مؤسسات اعتباری غیربانکی که تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است، تسویه نماید. این موضوع مورد استقبال پیمانکاران خصوصی سازمان نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس واقع شد و مشارکت آنها را در طرح‌های عمرانی آن سازمان تسریع و

تسهیل کرده است. جزء مذکور در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ نیز تکرار شده است، اما عبارت «پیمانکاران خصوصی سازمان نوسازی و تجهیز مدارس» حذف شده است. از همین رو در صورت تصمیم‌گیری در خصوص ابقای این تبصره، پیشنهاد می‌شود متن جزء مذکور از تبصره «۵» به‌نحو ذیل اصلاح شود:

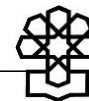
به دولت اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی که در چارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است و همچنین مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بانک‌ها، قرارگاه خاتم‌الانبیاء، پیمانکاران محرومیت‌زدایی قرارگاه خاتم‌الانبیاء، پیمانکاران خصوصی سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور، شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها و نیز شرکت‌های دولتی تابعه وزارتخانه‌ها بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی از دولت که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۷ ایجاد شده است، را با بدهی اشخاص یاد شده به بانک مرکزی یا بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است، از طریق تسویه بدهی‌های بانک‌ها و مؤسسات غیربانکی به بانک مرکزی که تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است از طریق تسویه بدهی‌های بانک‌ها و مؤسسات غیربانکی به بانک مرکزی که تا پایان آذرماه سال ۱۳۹۹ ایجاد شده تا سقف سیصد هزار میلیارد (۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به صورت جمعی - خرجی از طریق انتشار اسناد تسویه خزانه به شرح ذیل تسویه کند.

۴. الحاقی به تبصره «۶»

در پروژه‌های دولتی، هرساله هزینه انشعابات سیستم آب و فاضلاب، برق و گاز در موافقتنامه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیش‌بینی می‌شود، برای مثال هزینه انشعاب سیستم آب و فاضلاب، گاز و برق برای یک مدرسه ۶ کلاسه حدود ۱۵۰ میلیون ریال بدون هزینه‌های مربوط به احداث شبکه است (هزینه احداث شبکه بستگی به موقعیت مدرسه داشته و از ۰ تا ۲۰۰۰ میلیون ریال بسته به موقعیت مدرسه متغیر است)، اما در پروژه‌های احداثی توسط خیرین مدرسه‌ساز هیچ‌گونه منبع تأمین اعتبار مجزایی برای انشعابات در نظر گرفته نمی‌شود و از آنجا که خیرین بیشتر تمایل را به ساخت ساختمان اصلی مدرسه دارند، لذا تأمین هزینه انشعابات جزء مشکلات سالیانه محسوب می‌شود و بهره‌برداری از مدارس را دچار چالش می‌کند. معافیت مدارس خیرساز از پرداخت حق انشعابات آب و فاضلاب، گاز و برق می‌تواند گام مؤثری در کاهش این چالش و بهره‌برداری سریع‌تر از پروژه‌هایی است که خیرین مدرسه‌ساز در آن نقش دارند. شایان ذکر است در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور بند «ذ» تبصره «۶» تحت عنوان «مدارس خیرساز از پرداخت حق انشعاب آب، فاضلاب، گاز و برق معاف هستند» وجود داشته است.

چالش‌های اجرای بند «ذ» تبصره «۶» قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور:

۱. عدم قبول فضاهای پرورشی و ورزشی خیرساز موجود در مدارس یا بیرون از فضاهای آموزشی با توجه به اشاره قانون به «مدارس».

۲. تلقی فنی ادارات استانی آب، فاضلاب، گاز و برق از کلمه «حق انشعاب» که بخش اندکی از هزینه‌های پروژه را شامل می‌شود. هزینه‌های انشعابات از لحاظ فنی ادارات به بخش‌های (توسعه شبکه، حق انشعاب، نصب کنتور و ...) تقسیم می‌شود.

از همین رو پیشنهاد می‌شود بند ذیل به تبصره «۶» الحاق شود:

حق انشعاب آب، فاضلاب، گاز و برق و سایر هزینه‌های مرتبط فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی که توسط خیرین مدرسه‌ساز و یا با مشارکت آنها ساخته می‌شود، از محل اعتبارات سرمایه‌ای وزارت آموزش و پرورش قابل پرداخت هستند.

۵. تبصره «۹» بند «ل»

با توجه به نقش مهم و اساسی وزارت آموزش و پرورش به‌ویژه دانشگاه فرهنگیان، دانشگاه شهید رجایی و تجهیزات و زیرساخت‌های آموزشی در جهت ارتقای شاخص‌های علمی، پژوهشی، فناوری و مهارتی مورد تأکید بند «ل» تبصره «۹» لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، در صورت تصمیم‌گیری در خصوص استثنا شدن دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، با توجه به مأموریت مشابه دو دانشگاه فرهنگیان و شهید رجایی پیشنهاد می‌شود بند مذکور به‌نحو ذیل اصلاح شود:

به‌منظور ارتقای شاخص‌های علمی، پژوهشی، فناوری و مهارتی، درآمدهای اختصاصی دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، پارک‌های علم و فناوری و مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای وابسته به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، جهاد دانشگاهی، اعتبارات دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه شهید رجایی از شمول حکم اعتبارات موضوع قانون استفاده متوازن از امکانات کشور برای ارتقای سطح مناطق کمتر توسعه‌یافته مستثنا هستند.

۶. اصلاح بند «ج» تبصره «۹»

بسیاری از فضاهای آموزشی به‌خصوص فضاهای موجود در شهرستان‌های کوچک و روستاها و فضاهای آموزشی قدیمی فاقد سند و حدود اربعه هستند، دیوارکشی و محوطه‌سازی آنها می‌تواند در تثبیت مالکیت این فضاها کمک شایانی کند. فضای داخل و بیرون کلاس درس به‌خصوص حیاط مدرسه از نقشی منحصر به فرد در تأمین نیازهای روانی دانش‌آموزان و افزایش سطح یادگیری آنها برخوردار است. طبق آخرین آمار دریافت شده در کشور ۳۵۹۳ مدرسه فاقد دیوارکشی و محوطه‌سازی در کشور وجود دارد که دیوارکشی و محوطه‌سازی آنها به حدود ۲۲,۰۰۰ میلیارد ریال اعتبار نیاز دارد. برخی از این فضاها در حاشیه جاده‌ها، اتوبان‌ها و بزرگراه‌ها واقع شده‌اند و همین امر سبب شده تا دانش‌آموزان به هنگام عبور و مرور دچار تصادف، جراحت و معلولیت و نقص عضو شوند. برای رفع این معضل اصلاح بند «ج» تبصره «۹» به‌نحو ذیل پیشنهاد می‌شود:

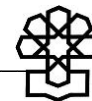
در سال ۱۴۰۰ تعرفه جرائم رانندگی ۲ درصد افزایش می‌یابد مبالغ حاصله به حساب درآمدی ۱۵۰۱۰۱ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. معادل مبالغ واریزی تا سقف دو هزار میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال جهت هزینه‌های معلولان شدید و خیلی شدید و ضایعه نخاعی ناشی از تصادفات رانندگی و پیشگیری از معلولیت در اختیار سازمان بهزیستی قرار می‌گیرد. معادل ده درصد (۱۰٪) از منابع حاصله در اختیار وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) قرار می‌گیرد تا برای دیوارکشی و محوطه‌سازی فضاهای آموزشی با اولویت مدارس ابتدایی در معرض خطرات تصادفات رانندگی هزینه شود.

۷. اصلاح تبصره «۱۸» بند «ج»

شبکه ملی مدارس (رشد) براساس جزء ۲۰۱ برنامه اجرایی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش در برنامه ششم توسعه (زیرنظام برنامه درسی)، شبکه ملی آموزش و پرورش است و از این رو باید مبتنی بر جدیدترین فناوری‌ها، به نیازهای وزارتخانه در سطوح مختلف پاسخگو باشد، عدالت آموزشی را با تأمین دسترسی حداکثری به شبکه در سراسر کشور با هر واسط کاربری (دستگاه) در بالاترین سطح تأمین نماید. این توسعه و بازآرایی این شبکه حیاتی سال‌هاست که معطل مانده است و در حال حاضر با شرایط پیش‌آمده در خصوص ویروس کرونا حمایت از این امر ضروری است. از سوی دیگر، تحقق ماده (۶۹) قانون برنامه ششم در خصوص هوشمندسازی مدارس و فراهم کردن امکان دسترسی الکترونیک به کتب درسی، کمک آموزشی و ... به صورت رایگان برای کلیه دانش‌آموزان شهرهای زیر بیست هزار نفر، روستاها و حاشیه شهرهای بزرگ توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با گذشت چهار سال از قانون برنامه ششم تحقق نیافته است. این در حالی است که بخش بزرگی از بار آموزش الکترونیکی در آموزش و پرورش می‌تواند در شبکه ملی مدارس (رشد) تحقق یابد، نکته مهم دیگر در خصوص بند «ج» از تبصره «۱۸» این است که ذیل ردیف ۱۴۹۰۰۰ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات هیچ برنامه یا فعالیتی مبنی بر هوشمندسازی مدارس تعریف نشده است، بنابراین اصلاح بند «ج» تبصره «۱۸» به‌نحو ذیل پیشنهاد داده می‌شود:

به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود از طریق سازمان توسعه‌ای و شرکت‌های تابعه خود در چارچوب ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به‌منظور انجام طرح (پروژه)‌های دولت الکترونیک و توسعه خدمات الکترونیکی از جمله موضوع ماده (۶۹) قانون برنامه ششم توسعه اقدام کند. منابع مورد نیاز جهت سرمایه‌گذاری بخش دولتی تا مبلغ پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و منابع داخلی شرکت‌های تابعه با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور تأمین می‌شود و از محل ردیف ۱۴۹۰۰۰ جدول شماره ۷ این قانون به مصرف می‌رسد. ۱۰ درصد از منابع مذکور به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی برای تأمین اعتبار بازآرایی و توسعه شبکه ملی مدارس (رشد) اختصاص می‌یابد.

۸. اصلاح تبصره «۹» بند «ط»

همه‌ساله بیش از ۱۴۰ میلیون جلد کتاب توسط سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی تولید و توزیع می‌شود. به‌منظور دسترسی و بسط عدالت آموزشی، کتب درسی در برخی از استان‌ها و مناطق محروم به‌صورت رایگان (سیستان و بلوچستان) و نیم‌بها توزیع می‌شود. به‌دلایل زیر تأمین اعتبارات دسترسی به کتب درسی نیم‌بها و رایگان در مناطق محروم ضرورت دارد:

۱. تأمین و بسط عدالت آموزشی و برخورداری از فرصت‌های تعلیم و تربیت در مناطق محروم و مرزی،
  ۲. پیشگیری از کاهش پوشش تحصیلی و ترک تحصیل دانش‌آموزان در استان سیستان و بلوچستان و سایر مناطق محروم،
  ۳. افزایش جمعیت دانش‌آموزی و قیمت پشت جلد کتاب‌های درسی نسبت به سال گذشته.
- بنابراین پیشنهاد می‌شود بند «ط» تبصره «۹» به‌نحو ذیل اصلاح شود:

در راستای تحقق ماده (۷۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و در جهت اجرای اصل سی‌ام قانون اساسی، آستان قدس رضوی و آن دسته از مؤسسات و بنگاه‌های اقتصادی زیرمجموعه نیروهای مسلح و ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) به‌استثنای مواردی که اذن ولی‌فقیه مبنی بر عدم پرداخت مالیات و یا نحوه تسویه آن را دارند، موظفند نسبت به واریز مالیات خود به خزانه موضوع ردیف ۱۱۰۱۱۲ اقدام کنند. معادل درآمد واریزی از محل ردیف‌های مربوط، به‌منظور توسعه عدالت آموزشی، دسترسی به کتب درسی نیم‌بها و رایگان در مناطق محروم، نوسازی، مقاوم‌سازی و خرید تجهیزات برای مدارس روستایی و مناطق محروم و خوابگاه‌های دانش‌آموزی کمیته امداد امام خمینی (ره) در اختیار سازمان‌های مربوطه وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد.

۹. تبصره الحاقی

با هدف در دسترس قرار دادن امکانات مورد نیاز جهت دریافت آموزش‌های مجازی با توجه به شیوع ویروس کرونا و عدم دسترسی بیش از ۳/۵ میلیون دانش‌آموز به ابزارهای آموزش الکترونیک و توسعه عدالت آموزشی در مناطق کمتر برخوردار، تبصره الحاقی ذیل پیشنهاد می‌شود:

۱۰. کارور (اپراتور)های ارائه‌دهنده خدمات مخابراتی علاوه بر قیمت هر گیگ فروش اینترنت مبلغ دو (۲) ریال از استفاده‌کنندگان خدمات مزبور دریافت و به حساب درآمد عمومی ردیف ۱۶۰۱۵۵ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. درآمد حاصله جهت تأمین تبلت دانش‌آموزی مناطق روستایی، عشایری و محروم در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد.

جدول ۱. اعتبارات کلی وزارت آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌های			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			جمع کل	
			تغییر	۱۴۰۰	۱۳۹۹	تغییر	۱۴۰۰	۱۳۹۹	تغییر	۱۴۰۰
۱	۱۲۷۵۰۰	وزارت آموزش و پرورش	-۷۲/۹۲	۴.۸۱۰.۳۱۴	۱۷.۷۶۳.۸۷۰	۳۸/۳۵	۱.۲۹۵.۰۰۰	۹۳۶.۰۰۰	۶.۱۰۵.۳۱۴	۱۸.۶۹۹.۸۷۰
۲	۱۲۷۵۰۲	دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش	۹۰/۱۶	۱۱۶.۰۰۰	۶۱.۰۰۰	۴۰۰/۰۰	۵.۰۰۰	۱.۰۰۰	۱۲۱.۰۰۰	۶۲.۰۰۰
۳	۱۲۷۵۰۳	ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها	۶۸/۲۶	۸۹۰.۰۰۰.۰۰۰	۵۲۸.۹۵۹.۰۰۰	۰/۰۰	۰	۰	۸۹۰.۰۰۰.۰۰۰	۵۲۸.۹۵۹.۰۰۰
۴	۱۲۷۵۰۴	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی	۸۷/۲۶	۱.۶۳۱.۰۰۲	۸۷۱.۰۰۰	۳۴۴/۴۴	۸.۰۰۰	۱.۸۰۰	۱.۶۳۹.۰۰۲	۸۷۲.۸۰۰
۵	۱۲۷۵۰۷	کسورات بازنشستگی سهم دولت مشترکین صندوق بازنشستگی کشوری	۲۵/۰۰	۸.۰۰۰.۰۰۰	۶۴.۰۰۰.۰۰۰	۰/۰۰	۰	۰	۸.۰۰۰.۰۰۰	۶۴.۰۰۰.۰۰۰
۶	۱۲۷۵۰۹	کمک به تأمین سرانه دانش‌آموزی	۳۰/۱۵	۱۱.۲۸۱.۳۷۶	۸.۶۶۷.۸۱۳	۰/۰۰	۰	۰	۱۱.۲۸۱.۳۷۶	۸.۶۶۷.۸۱۳
۷	۱۲۷۵۱۱	طرح جامع حمایت و ارتقای پوشش تحصیلی مناطق محروم	۱۹۷/۶۴	۱۶.۵۶۳.۶۲۶	۵.۵۶۵.۰۰۰	۰/۰۰	۰	۰	۱۶.۵۶۳.۶۲۶	۵.۵۶۵.۰۰۰
۸	۱۲۷۵۱۲	سازمان مدارس غیردولتی و مرکز توسعه مشارکت‌های مردمی	۹/۹۱	۴۰۱.۵۷۶	۳۶۵.۳۶۰	۲۹/۱۹	۴۰۱.۰۰۰	۳۱۰.۴۰۰	۸۰۲.۵۷۶	۶۷۵.۷۶۰
۹	۱۲۷۵۱۵	سازمان مدارس غیردولتی و مرکز توسعه مشارکت‌های مردمی - کمک به صندوق حمایت از توسعه مدارس غیردولتی	۹۰۰/۰۰	۱.۰۰۰.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰	۰/۰۰	۰	۰	۱.۰۰۰.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰
۱۰	۱۲۷۵۱۷	سازمان ملی پرورش استعداد‌های درخشان	۶۰/۰۰	۷۲۰.۰۰۰	۴۵۰.۰۰۰	۰/۰۰	۵.۰۰۰	۰	۷۲۵.۰۰۰	۴۵۰.۰۰۰
۱۱	۱۲۷۵۱۹	برون‌سپاری و توسعه مشارکت در آموزش‌های کار و دانش	۴۳/۴۴	۱.۱۶۳.۶۱۶	۸۱۱.۲۳۰	۰/۰۰	۰	۰	۱.۱۶۳.۶۱۶	۸۱۱.۲۳۰
۱۲	۱۲۷۵۲۰	فعالیت‌های پرورشی و امور تربیتی دانش‌آموزان	۴۲/۱۱	۳.۳۷۴.۹۸۰	۲.۳۷۴.۹۰۰	۰/۰۰	۰	۰	۳.۳۷۴.۹۸۰	۲.۳۷۴.۹۰۰
۱۳	۱۲۷۵۴۱	کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان	۰/۰	۵۹۸.۵۰۰	۵۹۸.۵۰۰	۰/۰۰	۰	۰	۵۹۸.۵۰۰	۵۹۸.۵۰۰
۱۴	۱۲۷۵۴۲	دانشگاه شهید رجایی	۲۸/۰۸	۱.۱۸۸.۵۴۷	۸۶۰.۷۶۸	۱۴/۲۹	۲۴۰.۰۰۰	۲۱۰.۰۰۰	۱.۴۲۸.۵۴۷	۱.۰۷۰.۷۶۸

ردیف	شماره طبقه بندی	عنوان	هزینه های			تملك دارایی های سرمایه ای			جمع كل		
			تغییر	۱۴۰۰	۱۳۹۹	تغییر	۱۴۰۰	۱۳۹۹	تغییر	۱۴۰۰	۱۳۹۹
۱۵	۱۲۷۵۸۹	فعالیت های تربیت بدنی و ارتقای سلامت دانش آموزان	۵۰/۷۷	۶,۱۴۲,۸۳۳	۴,۰۷۴,۴۱۰	.	.	.	۵۰/۷۷	۶,۱۴۲,۸۳۳	۴,۰۷۴,۴۱۰
۱۶	۱۲۷۵۹۰	توسعه کمی و کیفی آموزش پیش از دبستان	۳۵/۳۸	۷۰۴,۰۰۰	۵۲۰,۰۰۰	.	.	.	۳۵/۳۸	۷۰۴,۰۰۰	۵۲۰,۰۰۰
۱۷	۱۲۷۵۹۴	کیفیت بخشی به فعالیت های آموزشی و پرورشی و توسعه عدالت آموزشی	۳۰/۷۶	۲,۰۹۷,۹۱۰	۱,۶۰۴,۳۷۰	.	.	.	۳۰/۷۶	۲,۰۹۷,۹۱۰	۱,۶۰۴,۳۷۰
۱۸	۱۲۷۵۹۹	سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی - موزه تاریخ تعلیم و تربیت	۶/۳۸	۱۰,۰۰۰	۹,۴۰۰	.	.	.	۶/۳۸	۱۰,۰۰۰	۹,۴۰۰
۱۹	۱۲۷۶۰۰	سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور	۲۰/۲۰	۴۸,۴۷۸,۶۹۰	۴۰,۳۳۲,۱۲۴	۲۰/۸۳	۴۸,۰۲۸,۶۹۰	۳۹,۷۴۹,۹۹۴	-۲۲/۷۰	۴۵۰,۰۰۰	۵۸۲,۱۳۰
۲۰	۱۲۷۶۱۰	اداره مدارس خارج از کشور	۴۸/۳۵	۴,۷۱۰,۰۰۰	۳,۱۷۵,۰۰۰	.	.	.	۴۸/۳۵	۴,۷۱۰,۰۰۰	۳,۱۷۵,۰۰۰
۲۱	۱۲۷۶۱۱	خرید خدمات آموزشی در مناطق کمتر مورد نیاز	۲۵/۰۰	۹,۴۰۱,۲۵۰	۷,۵۲۱,۰۰۰	.	.	.	۲۵/۰۰	۹,۴۰۱,۲۵۰	۷,۵۲۱,۰۰۰
۲۲	۱۲۷۷۵۰	دانشگاه فرهنگیان	۷۴/۸۹	۱۹,۴۶۰,۳۵۰	۱۱,۱۲۷,۵۰۰	۱۰۸/۳۳	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۸۰,۰۰۰	۷۳/۳۸	۱۸,۴۶۰,۳۵۰	۱۰,۶۴۷,۵۰۰
۲۳	۱۲۷۸۰۰	سازمان آموزش و پرورش استثنایی	۳۱/۸۷	۲,۵۰۷,۲۵۰	۱,۹۰۱,۳۰۰	۲۰۴/۱۸	۸۰,۰۰۰	۲۶,۳۰۰	۲۹/۴۵	۲,۴۲۷,۲۵۰	۱,۸۷۵,۰۰۰
۲۴	۱۲۷۸۵۰	سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی - پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش	۴۱/۳۱	۱۲۷,۵۰۰	۹۰,۲۳۰	۲۵۲/۹۴	۳,۰۰۰	۸۵۰	۳۹/۲۹	۱۲۴,۵۰۰	۸۹,۳۸۰
۲۵	۱۲۸۰۰۰	نهضت سوادآموزی	۲۰/۶۰	۳,۰۹۲,۲۱۵	۲,۵۶۳,۹۵۸	۲۰/۵۷	۲۱,۱۰۰	۱۷,۵۰۰	۲۰/۶۰	۳,۰۷۱,۱۱۵	۲,۵۴۶,۴۵۸
۲۶	۲۸۴۰۰۰	شرکت سهامی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	۲/۷۰	۱۰۶,۲۹۶	۱۰۳,۵۰۱	.	.	۱۷,۵۰۱	۲۳/۶۰	۱۰۶,۲۹۶	۸۶,۰۰۰
جمع اعتبارات وزارت آموزش و پرورش			۵۷/۴۸	۱,۱۱۱,۵۳۵,۵۳۵	۷۰,۵۸۲۶,۹۳۳	۲۲/۴۱	۵۱,۰۸۶,۷۹۰	۴۱,۷۳۳,۸۴۴	۵۹/۶۸	۱,۰۶۰,۴۴۸,۷۴۵	۶۶۴,۰۹۳,۰۸۹
اعتبارات انتقال نیافته			-۷/۸۱	۱۹,۳۲۸,۲۰۲	۲۰,۹۶۲,۱۵۳	۹۸/۴۷	۹,۹۳۸,۰۰۲	۵,۰۰۷,۴۰۳	-۴۱/۱۷	۳,۸۵۰,۲۰۰۹	۱۵,۹۵۴,۷۵۰
جمع كل اعتبارات آموزش و پرورش			۵۵/۵۹	۱,۱۳۰,۸۵۸,۷۳۷	۷۲۶,۷۸۹,۰۸۶	۳۰/۵۵	۶۱,۰۲۴,۷۹۲	۴۶,۷۴۱,۲۴۷	۵۶/۵۸	۱,۰۶۴,۸۳۳,۹۴۵	۶۸۰,۰۴۷,۸۳۹

(میلیون ریال)

جدول ۲. اعتبارات ردیف‌های متفرقه انتقال‌نا یافته وزارت آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه

درصد تغییر	جمع		تملك دارایی‌های سرمایه‌ای		هزینه‌ای		عنوان	شماره طبقه‌بندی
	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۳۹۹		
۱۱/۱۱	۵,۰۰۰,۰۰۰	۴,۵۰۰,۰۰۰	۰	۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۴,۵۰۰,۰۰۰	یارانه شیر مدارس	۵۲۰۰۰۰-۳
۰	۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۰	۰	بازپرداخت و پیش‌پرداخت اقساط اماکن آموزشی استیجاری خریداری شده (مالی)	۱۰۴۰۰۰-۲
۰	۱	۱	۱	۱	۰	۰	اعتبارات تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی ۱۰۰ هزار کلاس درس مدارس کشور- اعتبارات بند «ه» تبصره «۱»	۵۳۰۰۰۰-۲۴
۳/۲۰	۱,۹۶۳,۲۰۰	۱,۹۰۲,۱۵۰	۹۷۸,۰۰۰	۹۴۷,۴۰۰	۹۸۵,۲۰۰	۹۵۴,۷۵۰	اعتبارات موضوع ۰/۲۷ درصد از ۹ درصد تعرفه مالیات بر ارزش افزوده. ۸۵ درصد سهم وزارت ورزش و جوانان، ۱۵ درصد سهم وزارت آموزش و پرورش (۲۰ درصد از کل، سهم جوانان و اشتغال)	۵۳۰۰۰۰-۲۷
-	۱	۱,۵۰۰,۰۰۰	۱	۱,۵۰۰,۰۰۰	۰	۰	وزارت آموزش و پرورش - بازسازی و نوسازی فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی از محل حساب ذخیره ارزی	۵۳۰۰۰۰-۴۸
۴۰	۲,۴۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	۲,۴۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰	وزارت آموزش و پرورش - توسعه عدالت آموزشی، نوسازی و مقاوم‌سازی و خرید تجهیزات برای مدارس روستایی - موضوع وصول مالیات بنگاه‌های اقتصادی زیرمجموعه نیروهای مسلح و ستاد اجرایی فرمان امام(ره)	۵۳۰۰۰۰-۵۵
۰	۱	۱	۱	۱	۰	۰	اعتبارات موضوع بند «ع» تبصره «۵»	۵۳۰۰۰۰-۵۷
۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	کمک به تأمین تجهیزات آموزش مجازی برای دانش‌آموزان مناطق محروم	۵۳۰۰۰۰-۴۵
-۱۰۰/۰۰	۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	ترمیم رتبه‌بندی	۵۵۰۰۰۰-۸۴
۰	۲,۴۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۲,۴۰۰,۰۰۰	۰	ایفای تعهدات کمک هزینه مهدکودک کارکنان انان ادارات آموزش و پرورش استان‌ها	۵۵۰۰۰۰-۵۲
-	۱,۰۰۰,۰۰۰	۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	ارتقاء شاخص فضاهای آموزشی در استان‌های: کرمان، هرمزگان، آذربایجان غربی و خوزستان	۵۵۰۰۰۰-۸۴
۱۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۰	۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	پرداخت مطالبات صندوق ذخیره فرهنگیان	جدول ۱۸- ردیف ۵
-۷/۸۱	۱۹,۳۳۳,۲۰۲	۲۰,۹۶۲,۱۵۳	۹,۹۳۸,۰۰۲	۵,۰۰۷,۴۰۳	۹,۳۸۵,۲۰۰	۱۵,۹۵۴,۷۵۰	جمع	

جدول ۳. اعتبارات وزارت آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه به تفکیک برنامه‌ها

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	مصوب ۱۳۹۹	لایحه ۱۴۰۰	درصد تغییر
۱	۱۰۰۲۰۱۰۰۰۰	برنامه اطلاع‌رسانی آماری	۷,۲۲۳	۱۱,۵۶۰	۶۰/۰۴
۲	۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰	برنامه توسعه دولت الکترونیک	۲۶۸,۸۵۸	۲۳۸,۳۵۲	-۱۱/۳۵
۳	۱۸۰۱۰۰۱۰۰۰	برنامه آموزش ابتدایی	۲۳۹,۳۸۷,۴۲۵	۴۰۵,۱۵۶,۵۱۶	۶۹/۲۵
۴	۱۸۰۱۰۰۵۰۰۰	برنامه آموزش دوره اول متوسطه	۱۵۶,۰۱۷,۰۳۲	۲۶۴,۳۴۸,۲۱۵	۶۹/۴۴
۵	۱۸۰۱۰۰۶۰۰۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه نظری	۹۰,۸۴۵,۹۳۲	۱۵۵,۴۳۱,۵۴۷	۷۱/۰۹
۶	۱۸۰۱۰۰۷۰۰۰	برنامه حمایت از فرهنگیان	۸۱۲,۳۷۰	۹۳۲,۴۷۰	۱۴/۷۸
۷	۱۸۰۲۰۷۶۰۰۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه فنی و حرفه‌ای	۲۳,۶۵۵,۲۰۲	۳۶,۶۲۷,۳۱۸	۵۴/۸۴
۸	۱۸۰۲۰۷۷۰۰۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه کارودانش	۳۱,۹۶۴,۳۰۵	۴۹,۱۵۹,۴۶۴	۵۳/۷۹
۹	۱۸۰۶۰۰۶۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۶۳۳,۴۱۷	۸۳۴,۰۳۳	۳۱/۶۷
۱۰	۱۸۰۱۰۲۹۰۰۰	برنامه بررسی طرح‌های ارتقای نظام آموزشی و ارزیابی و نظارت بر مصوبات شورا	۵۶,۹۴۲	۱۰۹,۲۳۵	۹۱/۸۴
۱۱	۱۸۰۱۰۰۲۰۰۰	برنامه آموزش استثنایی	۱۳,۴۷۹,۲۴۴	۲۰,۶۱۱,۵۷۰	۵۲/۹۱
۱۲	۱۸۰۱۰۱۳۰۰۰	برنامه سوادآموزی	۴,۹۹۲,۲۵۹	۶,۷۵۳,۳۱۶	۳۵/۲۸
۱۳	۱۸۰۱۰۰۹۰۰۰	برنامه تأمین کتاب‌های درسی، مواد آموزشی و کمک‌آموزشی	۱,۵۵۲,۷۴۹	۱,۹۳۳,۲۶۷	۲۴/۵۱
۱۴	۱۸۰۱۰۳۵۰۰۰	کسور بازنشستگی سهم دولت	۶۴,۰۰۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۵
۱۵	۱۸۰۱۰۱۰۰۰۰	راهبری توسعه مدارس غیردولتی و مشارکت‌های مردمی	۲,۷۶۵,۹۱۰	۱,۷۹۳,۲۶۶	-۳۵/۱۷
۱۶	۱۸۰۱۰۳۱۰۰۰	آموزش و پرورش دانش‌آموزان سرآمد	۴۵۰,۰۰۰	۷۲۵,۰۰۰	۶۱/۱۱
۱۷	۱۸۰۱۰۱۸۰۰۰	پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌موزان	۳۳۵,۰۰۰	۴۷۶,۲۸۲	۴۲/۱۷
۱۸	۱۸۰۱۰۲۵۰۰۰	برنامه پرورشی، امور تربیتی و توانمندسازی دانش‌آموزان	۳,۱۴۹,۹۰۰	۲,۹۰۸,۶۹۸	-۷/۶۶
۱۹	۱۸۰۲۰۱۵۰۰۰	برنامه تربیت دبیر	۲۶۸,۵۲۸	۳۵۷,۹۳۵	۳۳/۳۰
۲۰	۱۸۰۲۰۰۱۰۰۰	برنامه آموزش نیروی انسانی متخصص	۴۱۹,۲۴۹	۷۴۸,۹۰۰	۷۸/۶۳
۲۱	۱۸۰۳۰۰۲۰۰۰	برنامه بهبود خدمات رفاهی، فرهنگی و ورزشی دانشجویی	۴,۱۵۱,۳۸۸	۹,۸۸۰,۹۴۸	۱۳۸/۰۲
۲۲	۱۸۰۳۰۵۹۰۰۰	برنامه توسعه همکاری‌های علمی، فرهنگی و آموزشی بین‌الملل در آموزش عالی	۳,۴۹۰	۴,۸۲۰	۳۸/۱۱
۲۳	۱۸۰۴۰۰۳۰۰۰	برنامه پژوهش‌های پایه‌ای دانشگاهی	۶۲,۵۹۵	۸۵,۴۱۴	۳۶/۴۵
۲۴	۱۸۰۵۰۰۳۰۰۰	برنامه پژوهش‌های توسعه‌ای دانشگاهی	۱۲۱,۸۲۰	۱۵۱,۵۸۰	۲۴/۴۳
۲۵	۱۸۰۵۰۷۴۰۰۰	برنامه توسعه فن آفرینی	۱۲,۰۰۰	۱۶,۵۶۲	۳۸/۰۲
۲۶	۱۶۰۱۰۱۲۰۰۰	برنامه ارتقای سلامت دانش‌آموزان	۱,۵۷۴,۴۱۰	۲,۰۷۴,۳۳۳	۳۱/۷۵
۲۷	۱۷۰۲۰۱۱۰۰۰	برنامه تربیت بدنی دانش‌آموزان	۳,۱۵۰,۰۰۰	۴,۲۶۸,۵۰۰	۳۵/۵۱

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	مصوب ۱۳۹۹	لایحه ۱۴۰۰	درصد تغییر
۲۸	۱۸۰۱۰۰۳۰۰۰	برنامه آموزش پیش از دبستان	۵۲۰،۰۰۰	۷۰۴،۰۰۰	۳۵/۳۸
۲۹	۱۸۰۲۰۱۲۰۰۰	برنامه ارتقای حرفه‌ای معلمان	۸۲۷،۴۶۳	۵۳۸،۷۶۸	-۳۴/۸۹
۳۰	۱۷۰۴۰۰۸۰۰۰	برنامه گسترش خدمات موزه‌های	۹،۴۰۰	۱۰،۰۰۰	۶/۳۸
۳۱	۱۸۰۱۰۱۱۰۰۰	برنامه راهبری نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور	۲۱۹،۱۳۰	۳۰۰،۰۰۰	۳۶/۹۱
۳۲	۱۸۰۱۰۳۳۰۰۰	برنامه توسعه مشارکت‌های مردمی	۳۶۳،۰۰۰	۱۵۰،۰۰۰	-۵۸/۶۸
۳۳	۱۸۰۱۰۰۴۰۰۰	برنامه آموزش دانش‌آموزان خارج از کشور	۳،۱۹۵،۰۰۰	۴،۷۷۰،۰۰۰	۴۹/۳۰
۳۴	۱۸۰۲۰۵۸۰۰۰	برنامه تربیت معلم	۷،۰۰۱،۰۰۵	۱۰،۰۹۵،۵۵۴	۴۴/۲۰
۳۵	۱۸۰۱۰۱۲۰۰۰	برنامه سنجش آمادگی و استعداد تحصیلی	۳۸۶،۷۸۰	۴۷۰،۲۸۶	۲۱/۵۹
۳۶	۱۸۰۲۰۱۱۰۰۰	برنامه آموزش دوره متوسطه حرفه‌ای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه	۱۱۳،۰۴۰	۱۴۵،۰۰۰	۲۸/۲۷
۳۷	۱۹۰۴۰۱۰۰۰۰	برنامه توانبخشی دانش‌آموزان استثنایی	۱۴۹،۵۲۰	۱۷۹،۳۳۴	۱۹/۸۷
۳۸	۱۷۰۳۰۰۹۰۰۰	برنامه تولید آثار متناسب تربیتی و پرورشی کودکان و نوجوانان	۶۳۰،۶۰۰	۱،۳۸۳،۱۷۵	۱۱۹/۳۴
۳۹	۱۷۰۳۰۲۹۰۰۰	برنامه رشد و پرورش فکری کودکان و نوجوانان	۱،۴۷۴،۲۱۰	۱،۶۴۱،۹۳۱	۱۱/۳۸
۴۰	۱۸۰۱۰۳۲۰۰۰	آموزش و پرورش دانش‌آموزان	۱۰،۴۰۰،۰۰۰	-	-۱۰۰
۴۱	۱۸۰۱۰۱۵۰۰۰	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر تجهیز فضاها، امکان و ساختمان‌ها	۳۸،۱۳۱،۷۵۰	۴۶،۳۴۵،۶۷۳	۲۱/۵۴

منابع و مأخذ

۱. قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور.
۲. لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور.
۳. قانون تأسیس و اداره مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی مصوب ۱۳۹۵.
۴. قانون الحاق مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۰۴.
۵. سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی آموزش و پرورش، آذرماه ۱۳۹۰.
۶. برنامه درسی ملی، شورای عالی آموزش و پرورش، مصوب ۱۳۹۱.
۷. برنامه زیرنظام تخصیص و تأمین منابع مالی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۹۷.
۸. قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۹۵.
۹. اساسنامه دانشگاه فرهنگیان، مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۹۰.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۷۳۳۴

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور ۲۱. بودجه حوزه آموزش و پرورش

نام دفتر: مطالعات آموزش و فرهنگ (گروه آموزش و پرورش و فنی و حرفه‌ای)

تهیه و تدوین کنندگان: موسی بیات، امیرحسین غفاری، حجت‌الله بنیادی

ناظران علمی: صادق ستاری‌فرد، مسعود فیاضی

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی:

۱. آموزش و پرورش

۲. بودجه آموزش و پرورش

۳. مالیه آموزش

۴. اقتصاد آموزش و پرورش

تاریخ انتشار: ۱۳۹۹/۱۰/۱۴